

Juryrapport Excellente Scholen 2015
Dr.-Knippenbergcollege (vwo), Helmond

Schoolrapport Excellente Scholen 2015 (vo)
20JX-4 Dr.-Knippenbergcollege (vwo)
Helmond

Contactgegevens

Naam contactpersoon	Dhr. Tim Strik
Telefoonnummer	(0492) 59 75 87
Emailadres	t.strik@dr-knip.nl

1. Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

Op het Dr.-Knippenbergcollege afdeling vWo (de hoofdletter is bewust) opereren wij vanaf 2013 met de volgende visie (= collectieve ambitie): "Wij dagen elke vWo-leerling uit om pre-academische kennis, houding en vaardigheden te ontwikkelen".

Dit houdt in dat wij onderscheidend zijn ten aanzien van curriculum en in de begeleidingsstructuur (portfolio/plusdocument).

2. Excellentieprofiel van de school

2.1 Beschrijving excellentieprofiel

In haar aanmelding beschrijft het Dr.-Knippenbergcollege het excellentieprofiel, de relatie met de algemene aanpak en de doelen die ze met het excellentiebeleid beoogt, als volgt.

Het excellentieprofiel van de school

Vanaf 2013 werken wij vanuit een visie/collectieve ambitie.

"Wij dagen elke vWo-leerling uit om pre-academische kennis, houding en vaardigheden te ontwikkelen" (zie filmpje: <http://www.dr-knip.nl/startpagina/home/wetenschapsoriëntatie>).

Om deze visie uit te dragen doen we de volgende dingen.

- We zijn een WON-school (Wetenschaps Oriëntatie Nederland).
- We halen de universiteit naar onze school en de school gaat naar de universiteit (gastcolleges, bezoek aan universiteit, onderzoek doen, academische dagen).
- Exchangeprogramma's vanaf klas 2.
- Excursies vanaf klas 1.
- Wetenschapsmanifestaties.
- Ontwikkelen van een portfolio/plusdocument.
- Leerlinggestuurde gesprekken vanaf klas 1.

En we doen deze dingen goed!

Relatie van het profiel met de algemene aanpak door de school

Wij zijn van mening dat als je werkt vanuit een visie/collectieve ambitie en deze ambities hoog zet, de resultaten (zoals te zien in de afgelopen jaren) daardoor ook beter worden. Wij willen het beste vWo worden van de regio.

Doelen die de school met het excellentieprofiel beoogt

Hiervoor verwijst de school naar het afdelingsplan en de ambities die ze heeft geformuleerd voor 2017.

Doelgroep

Zoals onze visie/collectieve ambitie verwoordt: elke vWo-leerling met zijn leervraag.

2.2 Beschrijving aanpak, resultaten, borging en evaluatie

Over aanpak, resultaten, borging en evaluatie van het excellentieprofiel schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Gehanteerde aanpak

Omdat we werken met een afdelingsplan, werken de afdelingsleiders vanuit transformationeel en situationeel leiderschap. Eigenaarschap daar leggen waar het hoort, met als doel dat de leerling aan zijn 'eagerness' kan werken.

Wijze waarop doelen worden gerealiseerd

Door middel van de implementatie van het wetenschapsoriëntatieprogramma.

Mate waarin doelen zijn gerealiseerd

Het team vWo heeft zich uitgesproken om achter de collectieve ambitie te staan.

In klas 1 en 2 is wetenschapsoriëntatie (op alfa-, bèta- en gammavakken) geïmplementeerd met daarop een begeleidingsstructuur.

In klas 5 en 6 wordt er gewerkt met de universiteit door middel van de academische dagen.

Er is een exchangeprogramma gemaakt voor klas 2 met een school in Italië.

Borging

Doordat er gekozen is voor transformationeel leiderschap zal de professionalisering van docenten constant getoetst worden aan de visie van de school.

Er wordt cyclisch gewerkt.

Er wordt geborgd door daadwerkelijk in te grijpen in het curriculum.

Evaluatie

Vanuit het afdelingsplan wordt een jaarlijks teamactiviteitenplan gemaakt. Dit plan is de uitvoering van het afdelingsplan. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd en weggeschreven in een werkplan waarin aangegeven wordt wat we behaald hebben en wat er nog gedaan moet worden.

2.3 Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school noemt in haar aanmelding de volgende plannen voor de verdere ontwikkeling van het excellentieprofiel.

- Verdere implementatie van wetenschapsoriëntatie.
- Digitaal leren (vanaf schooljaar 2016/2017 wordt de iPad een hulpmiddel).
- Academische vaardigheden moeten in elk vak terugkomen.
- Leerlingen mogen meer keuzes maken (persoonlijk leren).

2.4 Erkenning

In haar aanmelding beschrijft de school de volgende voorbeelden waaruit blijkt dat het profiel van de school wordt erkend.

Erkenning binnen de eigen omgeving

Door het eigenaarschap van de docenten met betrekking tot de collectieve ambitie.

Erkenning van buiten de school

Ouders met een academische opleiding worden uitgenodigd om docenten en leerlingen een verhaal te vertellen.

Ons netwerk: andere WON-scholen, universiteiten, hoogleraren.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van het excellentieprofiel

De school is op 22 oktober 2015 bezocht door twee leden van de Jury Excellente Scholen. Hieronder beschrijven zij hun bevindingen met betrekking tot het excellentieprofiel van de school.

Het excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en voor de school relevant excellentieprofiel.

De jury ziet tijdens het bezoek duidelijk de gretigheid van leerlingen en docenten om zich te verbeteren in de presentaties en werkstukken. De volwassen houding en de vaardigheid van de

leerlingen bij het presenteren van bijvoorbeeld hun studiereis of profielwerkstuk, gevoegd bij de goede examenresultaten, weerspiegelen voor de jury de kwaliteit van de school. De leerlingen worden eigenaar van hun eigen ontwikkeling door ze vertrouwen te geven en portfolio's in te zetten om te reflecteren op eigen werk en handelen. Een ander belangrijk onderdeel van het excellentieprofiel is de gerichte voorbereiding van leerlingen op een universitaire opleiding. Docenten stellen zich voortdurend de vraag wat hun bijdrage is geweest aan de groei van de leerlingen, door goed te luisteren en bij hen het vertrouwen op te bouwen dat nodig is om het eigenaarschap te bevorderen en ruimte geven aan hun eagerness. De school realiseert een doorlopende lijn, geïntegreerd in alle vakken van groep 1 tot en met 6, die aansluit op hogeschool of universiteit. Dat gebeurt al in de eerste leerjaren bij alle leerlingen, dus niet alleen bij de excellente leerlingen.

Aanpak, resultaten, borging en evaluatie

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

De school kan de toetsresultaten vastgelegd in het leerlingvolgsysteem goed vasthouden en reageert adequaat op (onverwacht) dalende of stijgende prestaties. Dit komt doordat ze systematisch opbrengsten analyseert en de achterliggende oorzaken opspoot en snel verbeteractiviteiten in gang zet.

De jury heeft zelf niet de rapportage gezien waarin de school heeft onderzocht in hoeverre de onderscheiden onderdelen daadwerkelijk een bijdrage leveren aan het verwerven van pre-academische kennis, houding en vaardigheden, maar trekt haar conclusie uit de gesprekken en uitgebreide verslaggeving van bijvoorbeeld de studiereizen en profielwerkstukken.

De school volgt een duidelijke koers, vastgelegd in het schoolplan en kan vanuit die vaste basis veel en makkelijk nieuwe uitdagingen aangaan. De jury heeft kunnen vaststellen dat de vele projecten met de hogeschool, universiteit en interne veranderingen goed worden ingebed in de organisatie.

De ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

Het accent ligt vooral op het doorvoeren en verbreden van bestaande innovaties zoals: verdere implementatie van wetenschapsoriëntatie en digitaal leren, academische vaardigheden moeten in elk vak terugkomen, leerlingen mogen meer keuzes maken (persoonlijk leren).

De expertise, kennis en kunde die de school nu al in huis heeft, zal er ongetwijfeld voor zorgen dat het team zich daarvoor volop en enthousiast gaat inzetten. In de gesprekken met de docenten en de leerlingen ziet de jury een duidelijke ontwikkeling naar het persoonlijk leren en de aanzet voor het benutten van de digitale hulpmiddelen zoals de iPad (vanaf schooljaar 2016/2017 wordt deze een hulpmiddel).

Erkenning excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school wordt zowel intern als extern erkend.

In de gesprekken met de leerlingen en de docenten komt steeds indringend naar voren dat de eigen verantwoordelijkheid en het durven ondernemen een belangrijke plaats innemen op de school. Voor de leerlingen betekent dit zelf doelen leren stellen, solliciteren op activiteiten, samenwerken bij onderzoeken, leren verantwoording af te leggen en zelfreflectie toe te passen. Docenten noemen de openheid en de transparante houding van de directie als kenmerk voor de cultuur van de school, waar veel mogelijk is en veel aandacht wordt gegeven aan de professionalisering van het team. De directie faciliteert ruim en geeft goede ondersteuning door persoonlijke kwaliteiten of ontwikkelingsvragen te stimuleren. De samenwerking met de basisscholen heeft geresulteerd in een degelijke aanpak van de overdracht en een doorlopende leerlijn.

Het Dr.-Knippenbergcollege is opleidingsschool van hogeschool Fontys.

De jury heeft diverse referenten gevraagd of zij het excellentieprofiel van het Dr.-Knippenbergcollege herkennen en de algemene onderwijskwaliteit onderschrijven. De referenten omschrijven de school als excellent. Tevens hebben de referenten de indruk dat het Dr.-Knippenbergcollege haar kennis en ervaring deelt met derden.

Duurzaamheid excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school is toekomstbestendig.

De duurzaamheid van het excellentieprofiel wordt geborgd door het kwaliteitsbewustzijn in alle lagen van de school, de betrokkenheid van de teams en de docenten, de visie op kwaliteit van leiderschap (transformationeel en situationeel), professionalisering en voorbeeldgedrag. Op het Dr.-Knippenbergcollege is duidelijk te merken dat de teams en de secties de resultaten nauwlettend in de gaten houden en in ontwikkeling blijven om zich te verbeteren.

De jury stelt vast dat de school de vele projecten en interne veranderingen goed inbedt in de organisatie. Door het brede draagvlak, de herkenbaarheid van het beleid en de aanpak in de afdelingsplannen is de bestendigheid voor de toekomst goed vastgelegd.

3. Onderwijskwaliteit

3.1 Resultaten

In haar aanmelding geeft het Dr.-Knippenbergcollege de volgende toelichting bij haar resultaten. Doordat wij werken met een visie/collectieve ambitie, zijn sinds 2013 de onderwijsresultaten aanzienlijk verbeterd.

Onderwijsresultaten

In haar aanmelding noemt de school de volgende gebieden waarop ze zeer goede resultaten heeft geboekt.

Van de veertien CSE-vakken scoren elf vakken boven het landelijk gemiddelde.

De grote verschillen tussen SE- en CE-cijfers zijn verdwenen.

Onze leerlingen doen het relatief goed op hun vervolgopleiding.

Het doorstroomrendement is zichtbaar verbeterd.

Context waarbinnen de school werkt

De school beschrijft in haar aanmelding de volgende omstandigheden waarbinnen ze haar werk doet.

Er worden door onze docenten hoge eisen gesteld/doelstellingen gezet, maar door een goede pedagogische en didactische relatie tussen docent en leerling (contextueel mentorschap) kunnen leerlingen goede resultaten halen.

3.2 Onderwijsproces

Over aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en ondersteuning schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Aanbod

Eigen oordeel aanbod: **Goed**

Elke vwo-leerling ontwikkelt een portfolio waarin een leerling leert:

- wie ben ik (reflecterend vermogen);
- waar wil ik naartoe (ambitie en loopbaanoriëntatie en -begeleiding);
- waar ben ik onderdeel van (burgerschap).

Verder hebben we:

- maatschappelijke stage;
- (ontwikkeling) wetenschapsoriëntatie; contacten met universiteit;
- LOB-plan;
- academische dagen (met daarin 'speeddating' met studenten).

Zicht op ontwikkeling

Eigen oordeel zicht op ontwikkeling: **Goed**

De docent werkt opbrengstgericht.

Hulpmiddelen:

- RTTI;
- cyclische leerlingbespreking;
- eventuele bijsturing.

Didactisch handelen

Eigen oordeel didactisch handelen: **Goed**

Binnen de school werkt (bijna) elke docent met het didactisch model van directe instructie. Het is de bedoeling dat elke docent (eventueel via scholing) een groot palet aan didactische vaardigheden heeft.

Ondersteuning

Eigen oordeel ondersteuning: **Goed**

Ons zorgteam is betrokken bij het opstellen van het profiel van de mentor en docent. De mentor werk contextueel en de docent werkt volgens het motto: 'Zonder relatie geen prestatie'.

Extra ondersteuning:

- Kurzweil;
- contextuele benadering;
- ontwikkeling basisondersteuning voor de eerste- en tweedelijnsbegeleiding;
- wij liepen één jaar voor op de Wet passend onderwijs.

3.3 Schoolklimaat en veiligheid

In haar aanmelding merkt de school het volgende op over het klimaat en de veiligheid op school.

Schoolklimaat

Eigen oordeel schoolklimaat: **Goed**

Wij verwachten op basis van het afdelingsplan dat de docent zich constant professioneel blijft ontwikkelen om de dynamiek in het onderwijs op een effectieve wijze aan te pakken.

Veiligheid

Eigen oordeel veiligheid: **Goed**

Wij hebben de 'morele competentie' (vorming: waarden en normen) toegevoegd binnen onze school. Centraal daarbij staat de vraag wat eenieder kan toevoegen aan het vormen van jonge mensen op zoek naar identiteit en volwassenheid.

Gebruikt(e) instrument(en) en resultaat

OMO-Veiligheidsmonitor. De meting was in 2014.

Slachtofferschap leerlingen: scores evenveel en minder op het gemiddelde van OMO.

Slachtofferschap docenten: scores evenveel en minder op het gemiddelde van OMO.

Veiligheidsgevoelens: leerlingen voelen zich op de schoollocatie veiliger dan gemiddeld op een OMO-schoollocatie.

Risico's en bescherming: het aantal 'risicoleerlingen' is op onze schoollocatie 2% en gemiddeld op een OMO-schoollocatie 4%. Risicoleerlingen zijn leerlingen die relatief slecht scoren op meer dan drie risicofactoren (temperament, thuissituatie, en motivatie en inzet voor school).

School: meer leerlingen dan gemiddeld op een OMO-schoollocatie beoordelen samenwerken en/of sociale betrokkenheid hoger dan gemiddeld.

3.4 Kwaliteitszorg en ambitie

In de aanmelding geeft de school de volgende toelichtingen over evaluatie en verbetering en de kwaliteitscultuur op de school.

Evaluatie en verbetering

Eigen oordeel evaluatie en verbetering: **Goed**

Wij zijn altijd transparant geweest naar externen (bijvoorbeeld ouders) met betrekking tot onze resultaten. We hebben aangegeven wat onze aandachtspunten zijn. Om onze aandachtspunten te verbeteren, werken we met:

- klankbordgroepen leerlingen;
- klankbordgroepen ouders;
- we werken constant vanuit de ouder-leerling-schoolrelatie.

Tevredenheidsonderzoeken (zoals opgegeven in de aanmelding)

	Afname	Jaar	Aantal	Gemiddelde	Landelijke
		afname	respondenten	van de school	benchmark
Medewerkertevredenheid	Ja	2013	24	8,2	8,0
Oudertevredenheid	Ja	2013	100	7,2	7,0
Leerlingtevredenheid	Nee		0		

Kwaliteitscultuur

Eigen oordeel kwaliteitscultuur: **Goed**

Met betrekking tot alle aspecten binnen de school werken wij met een opbrengstgerichte cyclus.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit

Toelichting werkwijze jury

Bij het onderzoek naar de algemene onderwijskwaliteit worden de volgende aspecten betrokken: resultaten, onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie.

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van een aantal kwaliteitsstandaarden. De kwaliteitsstandaarden behorend bij onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie zijn met toelichting opgenomen in de bijlage van het juryrapport. Het eigen oordeel van de school is opgenomen in hoofdstuk 3 van dit rapport.

De jury voert geen eigen onderzoek uit naar de kwaliteit van deze standaarden. Wel toetst zij of in haar onderzoek naar het excellentieprofiel contra-indicaties naar voren komen die tot een oordeel leiden dat afwijkt van het eigen oordeel van de school.

Tijdens het schoolbezoek is de jury gekomen tot de volgende bevindingen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit van de school.

Resultaten

Eindresultaten verplicht curriculum: de leerlingen behalen cognitieve leerresultaten in examenvakken en resultaten in door- en uitstroom die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overstemming zijn met wat van een goede school verwacht mag worden. De opbrengsten breed opgevat zijn goed, net als de examenresultaten. Het doorstroomrendement is sterk verbeterd. De school onderscheidt zich in de manier waarop WON wordt ingevuld en ze weet een hoog slagingspercentage te behalen.

De school geeft in het kwaliteitsverslag van 2015 nauwkeurig aan welke onderwijsresultaten op de onderwijskaart van de inspectie in maart 2016 zullen komen. De resultaten zijn geanalyseerd en verwerkt in het plan van aanpak en het bijbehorende formulier voor afspraken met de secties. Een degelijke aanpak die past bij het kwaliteitsdenken van de school.

Resultaten niet verplicht curriculum: de school kan op andere gebieden dan het verplichte curriculum het bereikte niveau zichtbaar maken.

In het portfolio voor de leerlingen wordt een beroep gedaan op de reflectie op eigen werk en de ambitie van de leerling en wordt ook aandacht gevraagd voor burgerschap en morele competentie.

Onderwijsproces

Aanbod: het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De jury constateert dat er een goede samenwerking over de vakgroepen heen is, waardoor de onderlinge band van teamleden is versterkt en er ook een duurzame uitwisseling van expertise is ontstaan.

Tijdens het bezoek van de jury geeft een aantal leerlingen een presentatie over hun reis naar Frankrijk, waar zij de aankomst van De Volvo Ocean zeilrace meemaakten. Uit de verslaggeving over de voorbereiding en de begeleiding tijdens de reis is op te maken dat zulke activiteiten veel plezier opleveren en heel vormend en leerzaam zijn en dat er veel van de leerlingen wordt gevraagd. Ook bij de andere projecten, zoals rond Anne Frank, vindt de jury de sterke wil om de opgedane ervaringen en vaardigheden te gebruiken in de andere lesprogramma's, en de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen te verbreden. Leerlingen formuleren zelf de doelstellingen en zorgen dat ze reflecteren op het werk.

Zicht op ontwikkeling: de leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Bij de risicoanalyses van de resultaten en het bepalen van het rendement gaan de docenten op integrale en open manier met elkaar om. Ze pakken knelpunten direct aan zonder met een beschuldigende vinger te wijzen. Soms is de docent zelf aan zet, soms worden op afdelings- of schoolniveau veranderingen ingevoerd zoals de aanstelling van een brugklascoach of het verbeteren van de begeleiding bij de keuze voor profielwerkstukken of studierichting. Het zicht op de ontwikkeling van de leerlingen begint al in een vroeg stadium door een goede samenwerking met de basisscholen, wat heeft geresulteerd in een doorlopende leerlijn.

Didactisch handelen: het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Tijdens de rondgang door de school ziet de jury dat de leerstof op vele manieren benaderd wordt. Samen met de informatie uit de gesprekken met docenten en leerlingen geeft dit de jury vertrouwen dat er een goede didactische lijn in de school is gerealiseerd. De docenten zijn in staat de leerlingen op het juiste moment en op het juiste niveau uit te dagen.

Uit de voorbeelden die de leerlingen noemen, maakt de jury op dat er in de lessen veel verschillende werkvormen worden gehanteerd, dat er gedifferentieerd wordt gewerkt en er veel ruimte is voor de leerlingen om zich breed te ontwikkelen. Leerlingen worden aangemoedigd hun doelen hoog te stellen en docenten zijn flexibel om die ambities, ook al vergen die meer dan lesgeven, te realiseren.

In het afdelingsplan Durf door te denken, zijn de verwachtingen die men van elkaar mag hebben helder omschreven, en volgens leerlingen en docenten biedt dit houvast. Het plan vermeldt ook de rolverdelingen van alle teamleden en de leerlingen.

Ondersteuning: leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Door een breed aanbod van activiteiten en de mogelijkheid om leerlingen die meer aandacht nodig hebben extra te begeleiden, bijvoorbeeld via faalangsttraining, heeft de school een goede zorgstructuur gerealiseerd. Daarbij zet ze ook andere leerlingen in. Uit de hogere groepen worden leerlingen gevraagd brugklassers te begeleiden bij het maken van huiswerk. Soms wordt in een profielwerkstuk lesmateriaal ontwikkeld voor de eerste klassen.

De school is in het aannamebeleid duidelijk en eerlijk over de ondersteuning die zij wel of niet kan bieden.

Schoolklimaat en veiligheid

Schoolklimaat: de school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Bij het schoolbezoek constateert de jury dat de docenten zeer betrokken zijn bij de leerlingen en een meer dan gemiddelde inzet hebben. De leerlingen voelen zich veilig en worden respectvol behandeld. Er heerst rust in de school, en de organisatie is op orde.

Binnen de school heerst een tolerante cultuur waarin leerlingen worden uitgedaagd en waarin zij ambitieus mogen zijn, voor zover zij daar zelf voor kiezen. Voor iedere leerling is er een breed extra aanbod beschikbaar dat zich niet beperkt tot de talen of wetenschap. Zij worden daarbij krachtig gestimuleerd door het docententeam.

Veiligheid: schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Het Dr.-Knippenbergcollege weet succesvol om te gaan met omstandigheden en heeft goed zicht op de kenmerken van de leerlingenpopulatie. De leerlingen voelen zich gekend door de docenten en de directie, en vertellen dat de school duidelijk oog heeft voor hun talenten.

Er heerst een open en opbrengstgerichte cultuur waar niet wordt afgerekend maar met respect wordt samengewerkt zodat er veerkracht ontstaat.

Kwaliteitszorg en ambitie

Evaluatie en verbetering: de school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Het Dr.-Knippenbergcollege wil midden in de maatschappij staan en de leerlingen een maatschappelijke verantwoordelijkheid aanleren. De jury stelt vast dat daar in de verschillende projecten ruim aandacht voor is en dat de school leerlingen vraagt daar actief in mee te denken. De onderwerpen van de profielwerkstukken sluiten goed aan bij de vragen en ontwikkelingen in de maatschappij en liggen dicht bij de beleavingswereld van de leerlingen (project Aylan, alcoholverkoop, doof door de disco, backpack defense, enzovoorts).

Kwaliteitscultuur: de school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Leerkrachten zijn met hun expertise allereerst zelf verantwoordelijk voor de vormgeving en organisatie van hun werk. Het management fungeert als klankbord en bewaakt de grote lijn. Ook de afdelingsleiders worden aangestuurd op basis van vertrouwen, uiteraard met een verantwoording achteraf en een systematische kwaliteitsmeting. De verantwoordelijkheid voor het 'hoe' wordt dus laag in de organisatie gelegd. Een en ander betekent veel overleg en de tijd nemen voor elkaar. Anderzijds zorgt deze aanpak voor een vliegwieleffect en een stevig draagvlak in de ontwikkeling die de medewerkers met elkaar doormaken. Leerkrachten bevestigen dat er veel ruimte is, wat inspirerend werkt. De uitslagen van de tevredenheidsonderzoeken van zowel de medewerkers als de ouders zijn hoger dan die van de referentiegroep. Het valt de jury op dat de school geen cijfers presenteert over een tevredenheidsonderzoek bij de leerlingen.

De jury constateert dat de samenwerking over de vakgroepen heen goed is, waardoor de onderlinge band van teamleden is versterkt en er een duurzame uitwisseling van expertise is ontstaan.

De school beschouwt data als hulpmiddelen die duidelijk laten zien wat de resultaten van de inspanningen zijn en op welke aspecten de school invloed heeft. Ze bekijkt voortdurend of verbeteracties werkelijk het verwachte effect hebben.

De docenten vinden het fijn dat er open en transparante cultuur in de school is die het mogelijk maakt dat docenten een collega opzoeken om van te leren.

Er is duidelijk sprake van een sterke kwaliteitsstructuur op het Dr.-Knippenbergcollege. Er is een grote mate van betrokkenheid in de hele schoolorganisatie en iedereen is goed bezig de eigen

opbrengsten te gebruiken en verbeterpunten in kaart te brengen. Dit is op een natuurlijke wijze ingebracht in de bestaande schoolcultuur.

4. Conclusie van de jury

Het Dr.-Knippenbergcollege is gehuisvest in een gebouw dat weliswaar redelijk onderhouden is, maar waar modern onderwijs moeilijk realiseerbaar is. Nieuwbouw staat wel gepland, maar zal nog enkele jaren op zich laten wachten. Team en directie nemen daarin geen afwachtende maar initiatiefrijke houding aan en realiseren op die manier toch veel voor de leerlingen in het bestaande gebouw.

De schoolleiding heeft een heldere visie op het onderwijs van de school. Deze visie heeft een aanzienlijk draagvlak binnen het team. Ze creëert een omgeving waarin docenten investeren in hun collega; dat geeft een sterke basis voor effectieve intervisie en reflectie op het eigen werk. Een en ander is duidelijk vastgelegd in het afdelingsplan en het teamactiviteitenplan. Sleutelwoorden zijn: persoonlijke aandacht voor leerlingen in een ambitieuze, krachtige en veilige leeromgeving met een breed onderwijsaanbod en goed resultaten.

De docenten zijn sterk bezig de leerlingen uit de dagen om niet alleen vaardigheden op te doen en kennis te vergaren, maar zich ook een onderzoekshouding eigen te maken. Het 'leren onderzoeken' vormt een belangrijk onderdeel van de gezamenlijke aanpak.

Die onderzoekswetenschappelijke houding is in het Dr.-Knippenbergcollege niet voorbehouden aan de excellente vwo-leerling, maar wordt ook van de andere leerlingen verwacht. Daar werken de docenten hard aan in een doorlopende lijn en geïntegreerd in alle vakgebieden vanaf de eerste leerjaren tot in het zesde leerjaar.

De school stelt zich zeer flexibel op ten aanzien van speciale wensen en mogelijkheden van de leerlingen.

Alles overziende is de jury van oordeel dat het Dr.-Knippenbergcollege op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School vwo toekomt.

Bijlage – zelfevaluatie algemene onderwijskwaliteit

Voortgezet onderwijs en praktijkonderwijs

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van onderstaande kwaliteitsstandaarden met bijbehorende omschrijving. Scholen kregen het verzoek hun oordeel te waarderen op deze standaarden en dit oordeel te onderbouwen. Deze inbreng is opgenomen in het juryrapport over de school.

1. ONDERWIJSPROCES

1.1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod; het eigenaarschap van het aanbod ligt bij het team. Het is dekkend voor de examenprogramma's. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzen in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie.

De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren en ze geven de leerlingen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken. Er gaat geen lestijd onnodig verloren en leerlingen benutten het geboden onderwijsprogramma maximaal. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

1.2 Zicht op ontwikkeling

De school volgt en analyseert de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt uitgaand van de eigen capaciteiten en ten opzichte van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen het onderwijs niet genoeg lijken te benutten, gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. De leraren hanteren daarbij een cyclische aanpak.

1.3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben, en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen, waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

1.4 Ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften extra aanbod en begeleiding gepland. Deze ondersteuning is gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de

leerling. Voor de leerlingen die structureel onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt deze zo nodig bij.

2. SCHOOLKLIMAAT & VEILIGHEID

2.1 Schoolklimaat

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch en didactisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en er heerst een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling. Voor elke leerling is een leraar beschikbaar die zijn/haar ontwikkeling volgt en aanspreekpunt is bij problemen (mentor).

2.2 Veiligheid

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en de omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren brengen leerlingen sociale competenties bij en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

3. KWALITEITSZORG EN AMBITIE

3.1 Evaluatie en verbetering

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet – rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie – waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel bekwaam is en deze bekwaamheid onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie tussen de resultaten en de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

3.2 Kwaliteitscultuur

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren, wordt door de leraren breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen alle geledingen in de instelling.

De schoolleiding, leraren en het ondersteunend personeel werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De

school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.